

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Katedra jihoslovanských a balkanistických studií FF UK

Posudek oponenta na diplomovou práci „Romové v rumunské kultuře“ Andrey Schneiderové

PhDr. Jaroslav Otčenášek, Ph.D., KJBS FF UK v Praze

Druhá, užší varianta diplomová práce kolegyně Schneiderové je zaměřena na složité, problematické a nedostatečně zpracované téma vybrané oblasti tradičních obživných aktivit rumunských Romů – na romská řemesla. Nedostatek odborné literatury a její výběrovost, což bývá úskalí, které leckdy zabránilo kvalitnímu zpracování nějakého odborného tématu, doplnila autorka vlastním terénním výzkumem, který můžeme v případech některých řemesel, ale svým způsobem i ve vztahu k tradičním romským řemeslům vůbec, označit a vnímat jako záchranný a o to cennější.

Andrea Schneiderová svou práci koncipovala vcelku tradičně. Po úvodních kapitolách, které shrnují komplikovanou problematiku výzkumů původu romských obyvatel Evropy se zvláštním zřetelem (3. kapitola) k dějinám rumunských Romů, se zájem přenáší na hlavní téma práce – na tradiční romská řemesla a aktivity příbuzného charakteru (z hlediska role v obživě příslušníků romských skupin). Autorka diplomové práce v literatuře i v terénu fixovala devět základních řemeslných činností (práce s kovem, hlinou, přírodními vlákny), čímž se jí opravdu podařilo postihnout to opravdu nejpodstatnější z romských řemeslných tradic v Rumunsku. V kapitole *Ostatní řemesla* rozšířila svůj zájem o další opravdu tradiční způsoby obživy nejen rumunských Romů – věštění, handlování s koňmi a hudební produkce, čímž doplnila obraz tradičních romských aktivit. V tomto smyslu se jedná spíše o "řemesla", neboť se nejednalo o fyzickou výrobu či úpravu předmětů. Povedlo se jí tak logicky a s vhodně vybranou strukturou jednotlivých podkapitol podat plastický a živý obraz reality romského světa řemesel, jaký byl a je od konce 19. století až dodnes. Autorčin nápad připojit k tomu ještě nástin situace řemesel a příbuzných aktivit, které už patří spíše světu minulému a v podstatě již reálně

neexistují, je nutné výrazně ocenit. Velmi dobře doplňuje celý text i výběr autorčiných fotografií vztahujících se k jednotlivým řemeslům.

Zatímco po obsahové stránce nelze práci vyjma některých nepřesností nic až tak důležitého vytknout, po stránce jazykové je situace trochu jiná. V celém textu, především pak ve 2. a 3. kapitole, se objevuje řada neobratností a nepřesností. Místo termínu odvětví by byla vhodnější oblast (s. 8), mýty o Romech se vyprávějí a ne vypráví (s. 12), není dřevo ze švestky, ale švestkové dřevo (s. 21), chybí poznámka č. 65 (s. 24) apod. Není to však v práci tohoto v podstatě etnologického typu to podstatné.

Diplomovou práci kolegyně Schneiderové považuji za velmi zdařilou, za zvážení by možná stála publikace části práce v odborném či populárně naučném tisku. Rozhodně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobré.

v Praze dne 15. 1. 2019

